

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez dopolnjenih naročnin, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti števe 20.

Poštno-hranilnični račun števe 841-652. TELEFON št. 11-57.

Avstrijsko-črnogorski konflikt.

Odgovor črnogorske vlade.

DUNAJ 21. (Izv.) Križa med Avstrijo in Črnogoro se je danes še poslabšala in poostрила. Črnogorska vlada je namreč že odgovorila na včerajšnje avstrijsko demaršo, a nepovoljno. Odgovor je, kakor poročajo listi, v splošnem negativen.

Na intervencijo radl obstrlejevanja notranjega mesta Skadra je kralj Nikola odgovoril, da sicer obžaluje, da trpe vsled bombardiranja tudi nedolžni meščani, a to je nezgibno v vojni in se ne da preprečiti. Obljubi pa, da bo odredil, da se odslej naprej ne bo več obstrlejevalo notranje mesto, ampak le utrdbe.

Avstrijsko zahtevo glede prostega odhoda vseh civilnih oseb iz Skadra, je črnogorska vlada iz vojaških razlogov kratkoma odklonila.

Na zahtevo, naj prepusti Črnogoro preiskavo o umoru katoliškega albanskega župnika Palica v Džakovici avstrijskemu konzularnemu uradniku in cerkvenim funkcionarjem, je črnogorska vlada odgovorila, da se sklicuje za ta slučaj na suverensko pravico v novoozvojenem teritoriju.

Na poziv avstrijske vlade, naj kaznuje vse one osebe, ki so v slučaju parnika „Skodra“ prekršili mednarodno pravo, črnogorska vlada se ni odgovorila.

Oficijozni dunajski krogi izjavljajo, da je odgovor črnogorske vlade nezadovoljiv. Avstrijska vlada je zato naročila svojemu poslaniku na Cetinju, naj povzame novo demaršo in zahteva še enkrat, da Črnogora ugodni vsem avstrijskim zahtevam. Nova demarša ima po vsebini in obliki popolnoma značaj ultimata.

Nemški listi so seveda strašno divji in zahtevajo, naj vlada z orožjem izsili, da ugodni mala sosedna njenim zahtevam.

Dunajske laži. — Italija se ne pridruži avstrijski akciji.

DUNAJ 21. (Izv.) Dunajski nemški listi so te dni tudi z ogorčenjem pisali, koliko redovnic je postalo v Skadru žrtev bombardiranja. Sedaj se uradno od italijanske strani (redovnice so namreč Italijanke) konstatira, da je bila ves čas obleganja Skadra ubita samo ena redovnica, kar je tudi dunajskim listom dobro znano, a „Reichspost“ kljub temu še vedno vztraja pri trditvi in zatrjuje, da je bilo ubitih že cela vrsta redovnic.

Kakor se zatrjuje, se Italija ne pridruži avstrijski akciji proti Črnigori.

RIM 21. (Izv.) Italija ima namen črnogorsko vlado v zelo prijateljski obliki opomniti, naj se obstrlejevanje vrši v kolikor mogoči humani obliki, obstrlejevanje samega pa Črnigori ne more nihče zabraniti. Italija pa tudi upa, da bo Črnogora ta nasvet vpoštevala. Govorili o skupni avstrijsko-laški akciji v kotorski luci pa je zdaj še prenačljeno. Res je, da je italijanska eskadra pripravljena, to pa zato, da bi Avstrija nobene akcije ne začela na svojo roko. Italija se hoče strogo držati principa, da če se sploh kaj glede Albanije ukrene, se to izvrši brezpogojno vedno skupno z Italijo. Le s tega stališča je treba laške priprave gledati. O ultimatu Italije Črnigori ne more biti govora. Italija čaka na odgovor črnogorske vlade, ki bo za njene nadaljnje korake merodajen. — Italija ne bo preprečila, da Črnogora Skader osvoji,

ker ve, da se bosta Črnogora in Srbija sklepu velesil pokorila, ampak hoče pokazati le glede svojih podanikov v obleganem mestu.

RIM 21. (Izv.) „Tribuna“ piše oficiozno: Avstrijske vojne ladje so se podale v južne jadranske vode, toda mogoče je, da imajo le namen, sprejeti civilno skadrsko prebivalstvo, ako bi se slednjemu dovolilo mesto zapustiti. Na vsak način nima izplovet avstro-ogrskega brodovja nobenega demonstrativnega značaja. Kar se tiče Italije, so vse vesti, da se namerava udeležiti kake eventualne brodovne demonstracije, popolnoma brez podlage. O kakem ultimatu Italije Črnigori ni govora. Mislimo pa, da tudi Avstrija Črnigori ni poslala nobenega ultimata. Se manj je res, da so kakšni laški transporti za Albanijo pripravljeni. — Italija svetuje Črnigori zgolj k zmernosti pri obstrlejevanju mesta iz humanitarnih ozirrov.

„Reichspost“ in umor patra Palica.

DUNAJ 21. (Izv.) Dunajsko nemško časopisje nadaljuje z gonjo proti Črnigori. „Reichspost“ prinaša cel roman o mučeniški smrti katoliškega patra Palica v Džakovici in pozivlja katoliško slovansko časopisje, posebno ljubljanskega „Slovenca“, naj pove svojim čitateljem resnico o martiriju patra Palica in preganjanju katoliške vere po zavezniških. Katoliško časopisje naj korigira prvotno sodbo in optimistično naziranje o postopanju s katoličani, češ: umorjeni pater Palic je bil celo sam Slovan in dogodki ob njegovi smrti so tako jasni, da noben katoliški list ne sme dvomiti, kaj mu je storiti.

V jugoslovanskih podučnih krajih se zatrjuje, da so vesti o umoru patra Palica silno pretirane in da se sploh še vedno ne ve, pri kaki priliki je prišel Palic ob svoje življenje. Najmanj utemeljeno pa je dolžiti že v naprej skrivde črnogorsko oziroma srbsko vlado.

Intervencija velevladi na Cetinju.

DUNAJ 21. (Izv.) V večernih urah se v tukašnjih političnih krogih zatrjuje, da bo napravile v najkrajšem času velesile na Cetinju skupen korak in nasvetovale črnogorski vladi, naj opusti vse nadaljnje operacije pred Skadrom, ker spada odločitev o usodi Skadra izključno v kompetenco velevladi. Baje se pridruži tej akciji tudi Rusija. V koliko so te vesti resnične, ni mogoče kontrolirati.

DUNAJ 21. (Izv.) Srbski poslanik Jovanović izjavlja v „Neue Freie Presse“ sledeče: Kar se tiče končne pripadnosti Skadra, vesta Srbija in Črnogora dobro, kakšno je tozadevno mnenje Evrope. To pa nikakor ne more pobiti našega stališča glede tega vprašanja, da ima, dokler mir ni sklenjen in dokler je Skader turško mesto, ki je turški vojaki branijo. Črnogora ima pravico mesto zavzeti. Zato je napačno, če se hoče vplivati na to, da bi zavezniški vojaške operacije proti Skadru ustavili. Moralo bi se delati na to, da konferenca poslanikov v Londonu definitivno sklene, komu ima Skader pripasti. Srbija je odkrito izjavila, da se odločitev velesil v albanskem vprašanju podvrže. — Ako se izpolnijo gotove želje Srbije glede albanskih meja in se sklene mir, bodo srbske čete Albanijo zapustile.

nov način. Sprejeli so ga s soglasnim vzkljanjem. Topot je dospel oblečen v Apolona; v rokah je imel lok in pišce kakor pitijski bog, kajti med odmorom se je hotel izkazovati s svojo spretnostjo. V albanskih gorah so bili izruvali nekoliko dreves in so jih presadili v rimski cirkus. Na vajah so se šopirili pavi in fazani s svojimi krasnimi peresi, cilj cesarjevimi pišcam. Zgodilo se je včasih, da se je cesar usmili ranjene živali, ali pa, da je občutil še večji črt do nje; tedaj je prijel za lok ali pa za sulico in jo je s svojega prestola zalučal tja na drugi konec cirkusa, kakor pošilja Jupiter strele na zemljo.

Ko je cesar sedel, so se prikazali borilci na vozovih. Oni, ki so otvarjali bojne igre, so bili navadno plačani od prirediteljev; ker pa je bila slavnost izredna, se je pridružil pravim gladijatorjem tudi nekoliko mladih plemenitnikov, da se s tem priljubijo cesarju. Govorili so celo, da sta bila med njimi dva, ki sta zapravila svoje premoženje z razuzdanim življenjem in ki sta se dala najeti za zelo visoke svote.

Ko je vstopil Neron, so bili gladijatorji že v areni; pričakovali so njegovega znamenja in se urili medsebojno, kakor da bi bili boji, ki so jih morali izbojevati. le navadne slavnostne igre. Toda čim je zaoril po cirkusu klic: „cesar! cesar!“, čim se je

Vloga Srbije pri obleganju Skadra je zgolj ta, da izpolnjuje svojo zavezniško dolžnost. Ruski politiki ne žele vojske, kakor je ne žele druge velesile. Rusija pa se v očigled delstvu, da Avstrija štiti katoliške Albance, čuti poklicano štiti pravoslavne Slovence. To se vidi zlasti pri Džakovici, glede katere se še zdaj ni doseglo sporazumljenja. Upam pa, da se tudi to vprašanje reši ugodno. Glavna stvar pa je, da se sklene mir in da konferenca poslanikov definitivno odloči o Skadru.

Položaj v Skadru obupen.

KOTOR 21. (Izv.) Poročila o položaju v Skadru, so jako slaba. Padec trdnjave je nezgibno v najkrajšem času. Turška odpora sila je popolnoma zlomljena.

Slavnostna zaprisega novega grškega kralja.

ATENE 21. (Kor.) Danes dopoldne ob 10 30 se je podal kralj Konstantin v spremstvu prestolonaslednika Jurija in princa Aleksandra v zbornico, da slovesno priseže na ustavo. Ko je metropolit opravil predpisano molitev, je prečital prisežno formulo, katero je kralj ponovil in konečno tudi podpisal. Ministri in vsi navzoči poslanci so priredili kralju viharne ovacije. Ko se je kralj vračal v svoj grad, ga je po ulicah pozdravljala velikanska množica s klici: Živel kralj!

Kralj odide v Solun.

ATENE 21. (Izv.) Kralj Konstantin odpušča danes v Solun.

Morilec Schinas izročen sodišču.

SOLUN 21. (Kor.) Atentatorja Aleksandra Schinasa so izročili včeraj vojaškemu kazenskem sodišču, ker obstoji v Solunu še vedno obsedno stanje.

Mirovne šanse.

DUNAJ 21. (Izv.) O mirovni šansah izvezo iz diplomatskih virov sledeče: Upanje na ugoden rezultat posredovanja velevladi se je sedaj precej izboljšalo. Gotovo je, da balkanski mirovni pogoji niso končna zahteva in da bodo balkanske države v marsičem popustile. Teritorijalno vprašanje se bo rešilo v tem smislu, da odstopi Turčija vse svoje evropsko ozemlje zapadno od linije Midija—Enos ali pa Enos—San Stefano ob Črnem morju. Drinopolje postane seveda na vsak način bolgarsko.

Odločitev glede Egejskih otokov in Albanije si pridržijo velesile. Tudi v vprašanju vojno-odškodninske zahteve je opaziti znatno zblizanje velesil in balkanske zveze. One velesile, ki so poprej kar a priori odklanjale vsako vojno-odškodninsko zahtevo, so namreč sedaj pripravljene privoliti balkanski zvezi v vojno odškodnino in sicer v svoto, ki bo odgovarjala polovici onega dolga, katerega bodo morale prevzeti od Turčije. Balkanska zveza za enkrat sicer zahteva precej več, a diplomatski krogi upajo, da se bodo difference glede višine zneska kmalu izravnale.

Balkanske države sprejele posredovanje velevladi.

BELGRAD 21. (Kor.) Tekom včerajšnjega dne so zastopniki velevladi obvestili srbsko vlado, da so velesile vzele z zadovoljstvom na znanje sporočilo balkanske

zveze, da sprejme posredovanje in si pridržujejo pravico objaviti, kakih sredstev se bodo posluževale pri posredovanju.

Položaj pri Čataldži.

SOFIJA 21. (Kor.) Včeraj je bilo pri Čataldži v splošnem vse mirno. Le tuptam so skušali Turki prodirati, a so se morali z velikimi izgubami umakniti.

Vprašanje omejitve Albanije.

RIM 21. (Izv.) Z ozirom na sklep veleposlaniške reunije v Londonu glede korakov velevladi na Cetinju in v Belgradu v zadevi vprašanja omejitve Albanije, piše „Tribuna“: Zadnji koraki avstrijske vlade in intervencije avstrijskega poslanika na Cetinju so radi razmer v notranji Albaniji popolnoma upravičene.

Pravzaprav je namen avstrijske akcije, dopovedati tako Črnigori kakor Srbiji, da Avstrija tudi v slučaju padca Skadra ne bo privolila, da dobi mesto Črnogora. Poslaniška reunija je na svoji seji dne 19. t. m. sklenila, napraviti tozadevno skupni korak na Cetinju in v Belgradu. Po tej demarši ostane vprašanje omejitve Albanije odprto in tudi eventualni fait accompli v Albaniji, ne more spremeniti ničesar glede omejitve nove države.

Turčija še vedno mobilizira.

CARIGRAD 21. (Kor.) Po zanesljivih informacijah namerava Turčija v najkrajšem času mobilizirati dve anatolski diviziji. Pozneje bo mobiliziranih še šest divizij, ki bodo odposlane v Carigradu.

Pogajanja mladoturškega komiteja.

CARIGRAD 21. (Kor.) Kakor se poroča, se mladoturški komitej pogaja z oficirsko ligo, opozicijo in liberalno zvezo glede sprave. Šef generalnega štaba, Izmail paša, ki je bil aretiran, je zopet izpušen.

Spopolnitev tržaškega električnega cestnega omrežja.

DUNAJ 21. (Izv.) Železniško ministrstvo je podelilo tržaški občini predkoncesijo za pripravljeno dela za sledečo spopolnitev električnega cestnega omrežja:

- 1.) Borzni trg—ulica Ponterosso—ulica delle Poste—Giorgio Galatti—Vojaški trg—ul. Fabio Severo—nova cesta na Opčine.
- 2.) Piazza della Barriera vecchia—ulica Tesa—ulica k hipodromu.
- 3.) Goldoni—evg—ul. Farneto—ul. Gattler—ul. Foscolo—eventuelno ul. Alfieri—ul. Piccardi—ul. Vergerio—ul. k hipodromu—ulica Piccardi—ulica Pasquale Revoltella—ul. Rossetti.
- 4.) Ulica k hipodromu—železniška postaja Rocol.
- 5.) Ulica Fabio Severo—ulica Crociera—ul. Bacchi—ul. Farneto.
- 6.) Ulica S. Giacomo in Monte—ulica Veronese—ul. Besenghi.

Predkoncesija je veljavna za dobo enega leta.

Konflikt med ogrsko in hrvatsko vlado.

ZAGREB 11. (Izv.) Med ogrsko in hrvatsko vlado je prišlo do precejšnjega konflikta. Kakor znano, je sprejel hrvatski sabor leta 1907. zakon, ki določuje na Hrvatskem samo hrvatska krajevna imena. Zakon je pozneje tudi cesar sankcioniral, vsled česar je postal polnomočen. A kljub

volovskimi rogovi, je zakrivala obraz. V levi roki je držal velik, okrogel ščit, v desni sulico in gorjato, okovano s svincem. Orožje in oprava sta bila galska.

Borilec z mrežo je imel v desni roki mrežo, podobno ribiški, a v levi, ki je bila krita z lahkimi okroglimi ščitom, je tiščal jeklene vile z javorjevim kolom. Njegova halja je bila iz modrega sukna, kratki čevlji iz modrega usnja, njegov oklep iz pozlačene brona. Obraz mu je bil razgaljen, a na glavi ni imel drugega nego dolgo čepico iz modre volne, na kateri je visela zlata mrežica.

Oba nasprotnika sta se približala, toda ne naravnost, temveč v krogu. Borilec z mrežo je imel to poslednjo pripravljeno, a gladijator je vihnil v roki svojo sulico. Ko je prvi menil, da zamore doseči svojega nasprotnika, je naglo skočil naprej in je istočasno vrgel mrežo, ki se je razvila. Toda gladijatorju ni ubežala nobena njegovih kretenj; z enakim skokom se je izognil napadu, tako, da je padla mreža k njegovim nogam. V istem hipu, še predno je borilec z mrežo utegnil ubraniti se s svojim ščitom, je zalučal gladijator sulico. Njegov sovraženik je opazil orožje, se sklonil, toda ne dovolj globoko, tako, da mu je sunek, mesto da bi ga bil zadel v prsa, odnesel njegovo lično pokrivalo. (Dalej.)

PODLISTEK.

AKTA.

Zgodovinski roman iz Neronovih časov. Spisal Aleksander Dumas. — Prevel F. P.

Toda izmed vseh je priredil Neron najkrvavejše, najrazkošnejše in najrazličnejše slavnosti. Poleg takozvanega srebrnega davka, ki ga je bil naložil izvojevanim deželam, je dal ceniti tudi Nil in puščavo, vodo in pesek, ki so mu morali dati davke v obliki levov, tigrov, panterjev in krokodilov. Gladijatorje so vspešao nadomestili z vojnimi jetniki in kristjani. Sicer ti niso bili posebno spretni in izšolani, vendar pa je bilo v njih toliko izrednega poguma in duševnega razburjenja, da je zadobival njihov boj za življenje in smrt nov, poseben čar. To je bilo vse, kar je bilo potrebno, da se vzbudi radovednost.

Ves Rim je torej drvel v cirkus. Topot so s polnimi rokami pobirali po puščavi in po ječah. Bilo je na razpolago toliko divjih zverin in toliko žrtev, da je bila slavnost določena na ves dan in vso noč. Cesar je tudi obljubil, da bo cirkus razsvetljen na

temu, da je sedaj preteklo že 6 let, se zakon še vedno ne izveduje. Prve ovire je stavil izveditvi zakona takratni ogrski trgovski minister Kossuth, ki je prepovedal „po-hrvatenje“ naslovov postaj državnih železnic. Tudi ko je padla ogrska koalicijska vlada, se je ogrska vlada trajno branila izveditvi zakona.

Sedaj je nenadoma prišlo vojno minist-rstvo z zahtevo, naj se vendar že enkrat reši ta zadeva, ker je nejasnost tudi v strate-gičnem oziru škodljiva in nevarna. Vprašanje krajevnih imen služi hrvatskim opozicijskim strankam za orožje v boju proti hrvatski in ogrski vladi. Da izbije hrvatska vlada opoziciji to orožje iz rok, zahteva od ogrske vlade, naj takoj uredi vprašanje krajevnih imen in sicer v smislu omenjenega zakona.

Velika nesreča pri Kotorju. 6 vojakov ubitih, 5 ranjenih.

DUNAJ 21. (Kor.) „Militärische Rundschau“ poroča, da se je v bližini Kotorja utrgala 200 m³ velika skala in zasula neko poljsko vojaško barako. 5 vojakov 33. peš-polka in 2 vojaka 5. polka trdnjavske artilerije je bilo ubitih, 5 infanteristov težko ranjenih. Vojaške oblasti so odredile strogo preiskavo.

Minister baron Heinold odpotoval v Opatijo.

DUNAJ 21. (Kor.) Notranji minister Heinold, ki je sedaj popolnoma okreval za poškodbami, katere je dobil pri avtomobilski nezgodi, je odpotoval včeraj na letovišče v Opatijo, da se odpočije.

Lukacs na dopustu.

BUDIMPEŠTA 21. (Izv.) Ministrski predsednik Lukacs je odpotoval na Reko, odkoder se poda na kratek dopust v Lov-rano. Jutri sprejme reškega guvernerja grofa Wickenburga, da se osebno informira o aferi parnika „Skodra“.

Novi francoski poslanik na Cetinju.

PARIZ 21. (Kor.) Šef tiskovnega urada v zunanjem ministrstvu, de la Roche, je imenovan poslanikom na Cetinju.

Delcasse dospel v Petrograd.

PETROGRAD 21. (Kor.) Novoimenovani francoski veleposlanik na petrogradskem dvoru, Delcasse, je dospel danes semkaj.

Kabinetna kriza na Francoskem.

PARIZ 21. (Kor.) Sestavo novega ka-bineta je Poincaré poveril dosedanjemu justičnemu ministru, Barthou. Barthou je mislilo sprejel.

Zvišanje nemške armade.

BERLIN 21. (Izv.) Iz dvornih krogov je izšel poseben cirkular, ki kroži sedaj med aristokracijo in drugimi višjimi posvetnimi krogi in agilita za podpise na proklamaciji, ki bo zahtevala od zbornice, naj sprejme vladno vojaško predlogo nespremenjeno.

Rusija in Perzija.

PETROGRAD 21. (Izv.) V tukajšnjih vo-jajških in političnih krogih vedo, da obišče koncem aprila perzijski regent ruskega carja v Petrogradu.

Policijski predsednik Lépine odstopil.

PARIZ 21. (Izv.) Dolgoletni policijski predsednik Lépine stopi v kratkem defi-nitivno v pokoj. Star je 67 let. Rojen je bil v Lionu in se je udeležil nemško-francoske vojne.

PODLISTEK.

Lepa Helena.

K premijeri Offenbachove operete v našem gledališču.

Offenbach, klasik izmed operetnih kom-ponistov, je zajel snov za svojo opereto „Lepa Helena“ iz stare grške mitologije in napravil iz nje parodijo polno satire in hu-morja v tekstu, še bolj pa v glasbi.

V boljše pojmovanje naj tu na kratko očrtamo mitos, iz katerega je Offenbach zajel snov za svojo opereto.

V takozvanem grškem starem veku, okoli leta 1000 pred Kristovim rojstvom, so pričeli Grki kolonizirati egejske otoke in zapadno maloazijsko obalo. Boji, ki so se vršili za osvoboditev tega ozemlja, so dali povoda ljudskim povestim o desetletni tro-janski vojni. V pesnih so Grki slavili svoje stare junake, ki so se izkazali v teh bojih. Te pesni tvorijo temelj Homerjeve „Ilijade“ in „Odiseje“, one velikanske in poezije-polne epose, ki še danes navdušujejo vsa-kega neobraženca in ki morajo zanimati zlasti tudi nas Jugoslovane, saj so slavne srbske narodne pesni o kraljeviču Marku nekaj analognega.

Grška mitologija pripoveduje o vzroku trojanske vojske sledeče:

Eris, boginja prepira, izmed vseh bo-ginj ni bila povabljena na poroko Peleja in Tetide. Da se maščuje, je hotela povzročiti prepir med svati. Nenadoma se je prikazala

Važnost zavarovanja za narodno gospodarstvo.

Da je zavarovanje važen faktor za vsako narodno gospodarstvo, je najboljši dokaz ta, kakšen ugled ima med vsemi na-prednimi narodi. Nemci, ali sploh Germani, imajo na mnogih univerzah in tehnikah po-sebne oddelke za zavarovalno stroko. V Švici je uvedeno celo v ljudskih šolah, in vsak učitelj razlaga že otrokom pomen za-varovanja. Tudi potom časnikov se javnost veliko informira v tem smislu, ker ima vsak več časopis svojo posebno rubriko iz za-varovanja, in tudi svoje čitatelje teh člankov.

Pred kratkim so dunajski Čehi, da se znanost o zavarovanju čim več razširi in uglobi, izbrali način javne diskusije. Pozvali so svojega poznanelega rojaka in imenitnega strokovnjaka, g. B. Příbyslavskega, c. kr. svetnika v zavarovalnem oddelku minist-rstva za notranje stvari, in ta jim je v frapantnih narisih naslikal plastičen načrt o zgodovini, razdeljenju, pomenu in koristi za-varovanja vsake stroke. Te diskusije so bile častno obiskane, in ker je bil takšen inte-res na njih, je omenjeni strokovnjak obelo-danil v „Videnskem Denniku“ izveček svo-jega predavanja. Ker je tudi za nas stvar jako pomenljiva, mislimo, da ustrežemo s tem, da objavimo tudi mi na kratko te razne misli.

Kaj je zavarovanje?

Je to gospodarska institucija z name-nom, da eliminiira ali pa zmanjša škodo na imetju, zdravju, ali življenju, ki zadevujejo nenadoma, neodvisno od volje človeka, vsled zunanje sile (požara, toče, nezgode, bolezn, smrti, itd.)

Na kakšen način vrši zavarovanje svojo nalogo?

Združujejo se posamezniki, katerim preti enaka pogibe (od požara, toče, smrti, itd.), in tako združitev kot celota jamči vsakemu članu na podlagi pogodbe za njegove zakoni-te pravice za stalno odmerjeno odškod-nino, proti odredenemu prispevku (premiji).

Kako se razločuje zavarovanje od dobro-tvornih družb?

S tem, da nudi zakonite, torej vtožljive pravice na določeno odškodnino, dočim da-jajo dobrotvorne družbe le v gotovih slu-čajih podpore, in niso vezane, niti dajati iste, niti določati jim višino.

Zgodovina zavarovanja.

Na kratko se more karakterizirati, da je tako staro, kakor človek sam. Že antični Grki, Rimljani, Židje, itd. so imeli institucije, sične našemu zavarovanju. Tudi v srednjem veku so obstajale sične zavarovalnice, kakor pred kratkim falirane hrvatske (Balkan, Ja-dran, Zora, Herkules, itd.) Vedno se more konstatirati, da ljudstvo ni samo čutilo go-spodarske nevarnosti z gub, ampak je tudi mislilo, kako odstraniti posledice takih z gub. Do tega da so se izjalovili vsi po-skusi vspešnega delovanja, dokler se ni dobila v znanosti in skušnjah trdna podlaga za ekonomijo sličnih družb. Od časa raz-vitka statistike, matematike, itd., datira tudi prva faza v eksistenci modernih zavaroval-nic. Od tedaj je postalo zavarovanje resnično močan faktor vsakega narodnega gospo-darstva.

Koliko družb se bavi z zavarovanjem v Avstriji?

Leta 1912. je obstajalo v Avstriji 94 domačih velikih zavarovalnic, od teh 26 delniških in 68 vzajemnih; dalje je tu delo-valo 12 madjarskih in 48 pujskih zavarovalnic. Skupaj torej 154 velikih

zavarovalnih družb. — Razven tega je poslovalo še mnogo manjših zavarovalnih društev, in sicer: 277 krajevnih društev zoper požar, 1180 zavarovalnic živine, 1199 penzijskih, pripomočnih družb in bolniških blagajn, skupaj torej 2810 družb. Med temi 1568 elementarnih in 1242 življenjskih.

S kakšnimi vspehi delujejo zavarovalne družbe?

L. 1909. je vršilo življensko zavarova-nje 45 velikih zavarovalnic, ki so imele skupaj 1 1/2 milijona zavarovalnih pogodb, na skupni kapital 3,160 milijonov kron. Za to zavarovanje so prejele družbe okoli 203 milijone kron premije, in so na od-škodninah izplačale 131 mil. kron. Za nas (namreč Čeha) je hvalevredno, da so v teh enormnih številkah, ki reprezentirajo vso avstrijsko zavarovalno stroko, češka podjetja zastopana v častni meri. Razven transportnih zavarovalnic posedujejo Čehi vse vrste zavarovanja, in se lahko vsak Čeh, s to izjemo, zavaruje pri svojih lastnih zavodih na vse načine, tako dobro, da do-biva pri njih ne samo ceno zavarovanja, ampak tudi popolno varnost za svoje po-godbe. Imajo pa še zraven tega svojo lastno dobro vspevaločo vzvratno (reasuriravajoče) zavarovanje.

Kako je v tujini zavarovanje priljubljeno?

Če tudi se zdijo te številke laiku ogromne, so le malenkost napram rezulta-tom zavarovalnic drugih kulturnih narodov. Tako je na pr. v Nemčiji zavarovano 4krat več, nego v Avstriji, in samo v mestu New Yorku je glasom državne statistike več za-varovanj, nego v vsej Nemčiji in Avstriji skupaj.

Odlični članek informira nadalje svoje čitatelje natančno o zavarovalni pogodbi, daje lepe nasvete, kako se posašati v po-jedinih slučajih, in sploh toplo priporoča vsakemu to važno institucijo. O tem bomo govorili več drugikrat. Zaključuje pa svoj članek s temi besedami:

„Končujem svojo razpravo z najboljšo željo, da Vas nekoliko zbliža z zavarovalno idejo. Zavarovalnice se bojujejo za svojo ekzistenco, in za načela, katerim služijo, s tisočermi ljudskimi predsodki, in so izpo-stavljene brezštevilnim ruvanjem, ki jim jih pripravljajo nepoštenjaki. Ne dajajte se za-vajati od teh škodoželjnih govoric! Le gojite in razširjajte zaupanje v naše za-varovalne ustanove, ki gredo za svojim ciljem, da zadostujejo svojemu važnemu namenu.“

Za občinske volitve.

Rojanski volilci (III. volilni okraj okolice in IV. mestni) so imeli predhodni v „Konsumnem društvu“ v Rojanu jako častno obiskani sestanek, ki je dokazal živo zani-manje za predstoječe volitve. Sklenili so, da bo prihodnji četrtek dne 27. ob 8 1/2 zvečer sestanek zaupnikov v istem lokalu. Volilni imenik je na razpolago volilcem v Konsum-nem društvu (pri cerkvi).

IV. volilni okraj (oddelek Škorklja) Volilski imeniki so na razpolago v sledečih lokalih: Novo delavsko konsumno društvo, Škorklja hšt. 97., v gostilni pri Bricu, ex Pangoš, na stari openski cesti, v gostilni pri Turku, Škorklja, Coroneo št. 671.

Za ta volilni okraj oddelek Škorklja, se bosta vršila volilna sestanka v torek dne 25. t. m. ob 3 uri pop. v novem delavskem konsumnem društvu za Škorkljo hšt. 97 in ob 5 uri pop. v gostilni pri Bricu, na stari openski cesti.

Najlepša žena na svetu je bila takrat Helena, soproga Menelaja, kralja špartan-skega. Helena je bila hči Lede in Zena, ki je z Ledo občeval v obliki labuda. (Tudi znan motiv v umetnosti!) Brat njenega so-proga kralja Menelaja, Agamemnon, kralj mikenski, je bil poročen z njeno sestro Kil-temnestro. V boljše umevanje treba je po-vedati, da je bila stara Grška le geogra-fičen pojem in se je sestavljala iz mnogih malih kraljevin, oziroma republik, ki jih je združeval le skupni narodni čut in skupna vera.

Paris se je podal v Šparto, kjer ga je gostoljubno sprejel kralj Menela. S pomočjo Venere pa je Paris zapeljal Heleno in jo ot-vedel s seboj v Trojo.

Vsled tega zločina proti zakonski zve-stobi in gostoljubnosti je zavladalo po vsej Grški veliko razburjenje. Zahtevali so, naj Troja vrne Heleno in ko se to ni zgodilo, združili so se vsi grški kralji v veliko ekspedicijo proti Troji. — Najmočnejšemu kralju Agamemnonu je bilo poverjeno vr-hovno poveljstvo. Drugi slavni junaki so bili poleg Menelaja samega Odisej, Diomed, Patroklos, Nestor, Ajax Oilejev in Ajax Te-lemonov, Ahil i. dr. Kot najmočnejši junak je slovel Ahil, največji grški heros, kralj mirmidonski. Njegova mati Tetis, ga je bila kopala v vodi podzemeljske reke Styx in vsled tega je bil Ahil neranljiv razven na peti, kjer ga je držala. (Ahilova peta!). Kaihas pa je bil glavni duhovnik Grkov pred Trojo.

Vsi grški junaki so se s svojimi če-tami sestali v Aulisu v Beociji in so od tu

Domače vesti.

Odlikovanje. Cesar je podelil vpoko-jenemu viceadmiralu grofu Oskarju Cassi-niju komturni križ Franc Jožefovega reda z zvezdo, veletržcu Alojzu vitezu Berweticu-Tommasiniju in grofu Emilu Albertiju de Poja sam komturni križ.

— Daljo je cesar v priznanje prav po-sebnih zaslug in izrednega sodelovanja pri postavljanju spomenika pokojni cesarici Eli-zabeti v Trstu podelil kiparju Francu Sei-fertu red železne krone tretjega reda brez običnih pristojbin. Istim povodom je podelil cesar vpokojenemu sodnemu oficijalu Franu Guliču zlati zaslužni križec, ter mehaniku v javnih skladiščih Ivanu Pavletiču in oficijantu c. kr. drž. železnice Ivanu Sco-cigoricu srebrni zaslužni križec s krono.

Višek nesramnosti. Ko so prišle na den nerednosti v pujski upravi, je bila de-setorica občinskih uradnikov suspendiranih od službe ter uvedeno proti njim kazensko postopanje in disciplinarna preiskava. Ka-zensko postopanje je (vsaj za sedaj) zaklju-čeno, dočim disciplinarna preiskava traja dalje. Pred sodnijo v Rovinju so bili največi — pošteni med njimi sicer oproščeni, ali spričo vsega, kar je prinesla preiskava na dan, bi se sleherni človek, ako ima le ko-ličkal sramu, poskril v temo najtemnejega kota in bi le želel, da ljudje — pozabijo nanj. Ne tako ti oproščeni... pošteni. Nič jih ne ženira; drzno dvigajo svoje glave in uveljavljajo svoje „pravice“ do občinske blagajne celo sodnim putem. Eden njih je že tožil občino na izplačanje polovične me-sečne plače in je — zmagal. In sicer in dvojnega razloga. Zato, ker ni dovršena disciplinarna preiskava. In v drugo zato, ker je po zakonu le prejemke uradnikov preko 2000 K možno rubiti? Vrh tega je tožitelj nastavlil le 49 K kakor predmet tožbe. Temu gospodu Descovichu bodo sledili sedaj go-tovo tudi drugi obtoženci, ker tudi proti njim ni še dovršena sodna preiskava. Iz vlekli bodo še polovico plačice dalje, dalje, vse dotle, dokler se ne zljubi poklicanim organom, da dovrše že enkrat tisto nesrečno disciplinarno preiskavo. „Polar Tagblatt“ vprašuje opravičeno, koga zadevuje krivda, da ta preiskava še ni dovršena?!

K prepovedi sokolskega zleta v Ljubljani pripominja zaderski „Narodni list“:

„Taki zleti se vrše vsako leto, ali v naši monarhiji, ali po slovanskih mestih izven nje. A nikjer ni bilo še teh neredov (s ka-terimi vlada opravičuje svojo prepoved.) V Pragi je bilo n. pr. do 40000 Sokolov. Pe-ščica nemških buršev je skušala provocirati, toda Sokoli ne le da jim niso nič storili, marveč so jih celo branili pred jezo prebi-valstva. Ti zleti niso imeli nikjer nič pun-tarskega, ali protidržavnega. Leta 1906, ko je bil zlet v Zagrebu, se ga je udeležil ban Pejačević, lani v Pragi minister Trnka itd. Govori se, da je bila za prepoved odo-ločilna okolnost, da se pripravljajo na zlet tudi mnogoštevilna sokolska društva iz Sr-bije in Bolgarske. Ali to ni nikaka novost, kajti prihajala so tudi dosedaj.

Vlada se obmamlja, da se s takimi policijskimi sredstvi da udu-šiti rodoljubno čustvo v naro-dih. Čudne obzeme, ki so jej že donesle mnogo razočaranj in jih donesejo še. Du-najska vlada bi morala že enkrat obračunati s tem nevarnim zistomem in se zavesti, da živi na jugu v mejah države sedem milijo-nov južnih Slovanov. Ne računati s čustvi tega naroda — to ne more biti pametna politika.“

Tu je zaderski list na miren način, brez bobnečih fraz in tirad, brez preiravanja in brez

z velikanskimi brodovjem odplul proti Troji.

Med tem so Trojanci utrdili mesto in z njimi so se združili Makedonci, Traki, Asirci in Etiopci. V tem je ravno prozorna historična resnica te mitologije. Najslavnejši junak trojanski je bil Hektor, sin Prijama in brat Parisa.

Devet let so Grki oblegali Trojo. Vsi krvavi boji so bili zaman. V desetem letu pa se je Grkom posrečilo, s zvljako osvoboditi si mesto in ga popolnoma razdejati. Le majhen del Trojancev z Enejem na čelu se je rešil in našel novo zavetišče v Ita-liji, kjer so njih poznejši rodovi ustanovi-li Rim.

Usoda, ona usoda, ki igra sploh v grški mitologiji in dramatik tako veliko ulogo, je bila mnogim grškim junakom, ko so se vrnili zmagovalno domov, nemila. Tako je Agamemnon bil ubit od svoje nezveste žene Klitemestre; maščeval ga je sin Orest, ki je ubil mater, a bil zato pre-ganjan od Furij, boginj maščevanja. Menela-j si je odnesel Heleno zopet nazaj domov in imel tako izjemoma srečo. Ahil in Ajax ve-liko pa sta padla pred Trojo, drugi celo vsled samomora.

Iz tega mita, ki je nekako poetičen paj-čolan nad zgodovinsko resnico, je torej Offenbach zajel snov za svojo opereto. Ker on parodira vse junake in vso mitologijo, je bilo zato umestno, podati tu na kratko ta krasni mitos v boljše umevanje in uživanje parodije.

O opereti sami bomo govorili v jutrij-šnjem podlistku.

groženj, povedal naši vladi veliko resnico. Naj vlada še tako skuša potajevati in dušiti to resnico s svojo protislovensko zagriženostjo — resnice vendar ne izbriše, kakor ne more iztrgati čustev iz ljudskih src. Resnica bo ostajala in — učinkovala dalje. In čim dalje jo bodo vladni krogi skušali dušiti, tem usodnejše bo delovala in bi se mogle res začeti kazati konture tiste možnosti, ki se je vlada sedaj — samo boji!

Slovanov od izven monarhije da se vlada boji! Ali naša priprosta pamet vprašuje, je-li tak-le človek v civilu manje nevaren, nego v sokolskem kroju? Če že hočemo govoriti o nevarnosti, bi menili, da je v civilu bolj neopazova, dočim ga uniforma veliko bolj veže v previdnost! Na vsak način je ta odredbavladavalec v vodo, ki more imeti le ta edini efekt, da bo videl svet, da je Avstrija še vedno stara, nemoderna država iz Metternich-Bachove dobe, država patentov iz dobe absolutizma. In po pravici dvomimo, da bi ta višala tisti svoj „prestiz“, ki ga sedaj tako srdito brani celo v družbi s tistimi . . . Albanci, z odredbami, ki razodevajo pred vsem svetom, da se ne čuti varno ob — svobodni in moderni uredbi svoje uprave!!

Kdo je popačil? Tukajšnji „Corriere Adriatico“ je priobčil te dni dopis iz Ricmanj, ki je vabil na božjo pot dne 19. t. m. V tem dopisu pa je bilo označenje kraljevnega imena popačen v Rizmanje. Radovedni smo, kdo je zagrešil to popačenje: ali uredništvo, ali dopisnik iz slovenskih Ricmanj, ki je torej brezdomno Slovenec? Je sicer malenkost to, ali ob danih razmerah vendar ni malenkost. Ko že tako protestiramo, kadar drugorodni sovražniki pačijo naša slovenska kraljeva imena, bi morali še slovesneje protestovati, ako bi mi sami šli sovražnikom na roko na tem pačenju narodnega značaja naše zemlje.

S pomorske oblasti. Stavbni adjunkt Josip Pavlin je imenovan inženjerjem pri ministertvu za javna dela, poročnik vojne mornarice Karel Rankel pa pristanskim in pomorskim sanitetnim adjunktom s sedežem v Trstu.

Kanadska proga Canadian Pacific-Railway. Predvčerajšnjem je odšla „Ruthenia“, kot prva ladja omenjene družbe, iz Trsta v St. John v Kanadi. V Trstu se je vkrvalo na njo skoro 700 izseljencev, večinoma Rusov, v Napolju pa še pride na krov drugih potnikov.

Pristan je zapustila ladja v galij in je šla najprej pod Miramar, pozdravit prestolonaslednikovo rodbino. Na krovu je imela blizu 700 izseljencev, skoro same Ruse. Prestolonaslednik se je opravičil, ker se ni mogel radi večjih poslov odzvati vabilu, da bi prisostvoval odhodu ladje iz pristana.

Promet avstrijskega Lloydja. Prihodnji teden se bo vršila na Dunaju seja upravnega sveta avstrijskega Lloydja, pri kateri napravijo bilanco. Čuje se, da je bil promet minolega leta sicer večji in dohodki obilnejši, nego predminolo leto, a bilanca bo vendar neugodnejša radi naraslih stroškov in izdatkov.

Nevročljive poštnje pošiljke. C. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo nam je doposlalo seznam tistih navadnih in priporočenih poštnih pošiljk, ki so bile tekom meseca februarja v oddelku za nevročljive poštnje pošiljke odpote, a so jim odpošiljatelj nepoznani. Ta seznam bo priobčen v tukajšnjem uradnem listu „Osservatore triestino“ v polnem obsegu.

Erazem Predjamski na Proseku. Vsakemu šolo pohajajočemu otroku je pač znano to zgodovinsko ime. Saj je to mož, ki je v davni minulosti v XV. stoletju bil strah in groza vsemu, kar je bilo v bližini njegovega zagonetnega grada Predjame. Obleganje Predjame potom Erazmova največjega sovražnika Ravbarja, Erazmov tragičen konec, karakteristiko vse one zgodovinske dobe, nam je mladi pisatelj Jelenc jako plastično očrtal v svoji drami „Erazem Predjamski“, ki jo uprizori „Klub dram. diletantov“ na Proseku na velikonočni ponedeljek.

„Vošnjakova korespondenca“ in „Matica Slovenska“. Matica Slovenska izda v uredništvu g. dr. Drag. Lončarja v Idriji korespondenco t. dr. Jos. Vošnjaka.

Ker je bil pokojni dr. Vošnjak eden izmed najagilnejših naših mož v zadnji tretjini prejšnjega stoletja, bo ta korespondenca zelo važna za spoznavanje one dobe slovenske zgodovine. Publikacija bo naravno obsegala dva dela: I. Pisma, ki so jih drugi pisali Vošnjaku. II. Pisma, ki jih je pisal Vošnjak. Dopisovali so Vošnjaku na pr.: A. Aškerc, dr. J. Bleiweis, Caf, Cimperman, dr. Costa, A. Einspieler, P. pl. Grasselli, Freuensfeld, A. Funtek, Fr. Govekar, Iv. Hribar, grof Hohenwart, dr. B. Ipavc, Jurčič, Klodič pl. Sabladolski, dr. St. Kočvar, Komel pl. Sočeban, dr. Gr. Krek, Fr. Levstik, Lutman (župnik na Kor.), Macun, dr. D. Majaron, Fr. Ks. Meško, Ogrinec, dr. Prelog, Rapoc, dr. Razlag, dr. J. Serbec, Spinčić, Stritar, L. Svetec, Juri Šubič, dr. Iv. Tavčar, Tomšič, A. Trstenjak, dr. P. Turner, baron Winkler, nadalje: Apih, Erjavec, dr. Pražak, B. Rač, vitez Schneid, Suman, Dav. Trstenjak.

Matica Slovenska se obrača s tem do vseh p. n. gg., ki hranijo katera Vošnjakova pisma, s prošnjo, da bi blagovolili to korespondenco za omenjeno Matično publikacijo dati na razpolago. Naravno je, da se iz te korespondence, kolikor se tiče še živečih oseb, izroči vse, kar bi segalo v čisto privatno življenje, ali tangiralo osebno čast z ene ali druge strani.

Tržaška mala kronika.

Trst, 21. marca.

Otrok v goreči postelji. Danes predpoldne je šla gospa Tomosich, ki stanuje v ulici Ponziana št. 54, na trg nakupovat. Doma pa je pustila dveletno svojo Marjo in njej za varstvo štiri leta staro sestro. Kmalu pa ko je bila mati odšla, si je varuhinja dobila šibic in je zažgala detetovo posteljo. Na otrokovo vplje pa je prihitela sosedka, ki ga je vzela iz goreče postelje. Posrečilo se jej je sicer udušiti plamen, ali dete je bilo tako strašno ožgano, da so zdravniki v bolnišnici izjavili, da skoro ni nobene nade z njim.

Kdor ne hiti, bo zamudil dne 1. aprila t. l. vršče se žrebanje turških srečk, pri katerem zamore v srečnem slučaju že z enim samim vplačilom K 475 zadeti glavni dobiček 400000 frankov. Opozarjamo na današnji oglaš glavne zastopstva Češke industrijske banke v Ljubljani.

Smisel za lepoto in življenska modrost

zahterata, da so

čevlji berzonirani.

Berzonirati

se pravi, da morejo biti čevlji oskrbljeni s praviimi, novimi

BERSON gumijevimi podpetniki

Berson-Werke, Dunaj VI.

O LJUDSKEM ZDRAVJU.

„Epidemije so podobne velikim svarilnim razglasom, s katerih državnik velikega stila lahko čita, da se je v razviku njegovega naroda pojavilo motenje, ki ga tudi brezskrbna politika ne sme dalje prezreti.“

Tako govori Virchow svarilno o nevarnosti jetike. Pa ne samo državi, še bolj rodbini veljaj to svarilo pravočasno za migljaj, da se je varovati boleznij lažje, nego jo ozdraviti. Kadar čutimo bolečine, že imamo bolezen. Odvrčati se pravi, takoj izpočetka bolezni odtegniti podlago, ki jej odvzame možnost razvika, telo pa vzgoji za odpornost. Skoro vse teh bolezni pa odpadajo na sopila, pričenši od ustne

dupline do pljuč. Lahka občutljivost teh, negotovost ob pričetku bolehavosti, kakšna bolezen se utegne razviti iz tega, nam že iz početka narekuje, da čim prej kličemo zdravnika, ako se ti znaki poslabšajo. Ravno pri obolenosti sopil n. pr. kašlju in njegovih varijacijah, dušljivem kašlju, influenci, naduhi, pljučnici, jetiki, dalje celi vrsti katarjev od navadnega nahoda do zdravje težko motečih kroničnih katarjev vratu, goltancev, sapnika in pljuč, torej ravno tukaj je treba dvojne previdnosti, ker se največkrat bolezni pridružijo tudi drugi organi. Glavobol, motenja želodca in črevesa so še večkrat posledica, če torej nastopi kakršnokoli motenje, je vselej prav, da imamo zanesljivo sredstvo takoj pri roki.

Zlasti pri obolenosti sopil, ki imajo že pri najlažjih oblikah neprijetne postranske učinke v osebnem prometu, in zaradi hripavosti glasu, pogostega kašljanja, odkašljavanja, pljuvanja itd. motijo vsako zabavo, zlasti tukaj je Sirolin „Roche“ gosposdujoče sredstvo. Že skoro dve desetletji je svoj dobri učinek dokazalo v vseh slučajih kašlja, influence, katarjev in obolenosti pljuč ter ima na tisoče zdravnikov in na stotisoče bolnikov v Sirolinu „Roche“ vsekdar tisti pomoček, ki polajšuje in do naša ozdravljenje. Zato bo vsak, ki bi se nastopa takih težkoč rad kmalu iznebil in ki v svojem poklicu ne mara biti moten, pri prvem slabem znaku takoj segel po Sirolinu „Roche“. Da pa pričakovani učinek tudi zanesljivo nastopi je nujno

priporočati, da zahtevate povsod pristni Sirolin „Roche“, ki se dobiva po vseh lekarnah pa samo orig. zavodu, ki ga po inseratih o Sirolinu „Roche“ vidimo upodobljeno. Tu bodi samo poudarjeno, da to zdravilo radi njegovega izbornega okusa uživa rago staro in mlado. Pri tem pa Sirolin „Roche“ krepko pospešuje tek in ureja prebavo, torej pospešuje vpliva na splošno preživljanje bolnika.

Ako se pokažejo tudi samo nepomembni znaki, da sopila niso več neprijetna, bo vsak v korist svojemu zdravju se spominjal „svarilnega razglasa“ in s sistematičnim zdravljenjem s Sirolinom podelil svojim sopilnim kanalom in vsemu svojemu organizmu potrebno odgovornost.

O priliki velikonočnih praznikov

priporočam slavnemu občinstvu svojo dobroznano

pekarno in sladčičarno

Trst, Vrdela štev. 556 (Boškot)

Zaloga najfinjših mok za pecivo. Posebno priporočam maslen kruh (pince) in goriške presnice izgotovljene iz naravnega masla in potice. Specijaliteta: vino v steklenicah ter vsakovrstni biškoti in sladčice. Udani LEOPOLD MILIČ.

Knjigarna in trgovina papirja

E. Stadler

Trst - Via Belvedere št. 2.

ima veliko izbero vseh slovenskih, nemških in italijanskih romanov.

Trgovsko obrtna zadruga v Trstu

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

vabi na

VII. redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 6. aprila 1913

ob 11 dopoldne

v dvorani Trgovskega izobraževalnega društva

ulica S. Francesco d'Assisi št. 2, I.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnštva;
2. poročilo nadzorništva;
3. potrjenje letnega računa;
4. razdelitev čistega dobička;
5. privoljenje nagrad načelnstvu;
6. dopolnilna volitev v načelnštvo, ev. v nadzorništvo;
7. poročilo o reviziji;
8. slučajnosti.*)

Trst, v marcu 1913.

Trgovsko obrtna zadruga v Trstu

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

Ulčakar Josip I. r. Žgur Leopold I. r.

*) Opomba. — § 37. zadrugaških pravil: Vsak zadrugaški sme na občnem zboru staviti predloge, ki niso na dnevnem redu, a jih mora naznati pismeno načelnstvu vsaj pet dni pred občnim zborom.

Odlikovana tovarna sodavice ADRIJA Sv. Ivan pri Trstu,

Via S. Cilino št. 541 (edina slovanska in izven kartela) Tel. 566.

se priporoča najtopleje slovanskim gostilničarjem, kavarnarjem in drugim odjemalcem sodavičarskih izdelkov v mestu in okolici.

ALOJZI TAVČAR-DUTOVLJE

avtorizirano stavbno in kamnoseško podjetje

zapriseženi sodni izvedenec

izvršuje vse potrebne načrte, proračune, cenitve za stavbe, vodnjake, ceste, nagrobne spomenike in druga monumentalna dela. Cene zmerne.

Trgovci, peki!

Drože (kvas) iz odlikovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjaki, naročajte pri domači trgovci, ki vam postreže po konkurenčnih cenah. - Priporočam se v dani J. J. SUBAN, Trst, G. Vasari 10.

Porotna razprava, ki bi se bila imela včeraj vršiti pred tržaškim sodiščem proti Petru Članu in Angelu Lanzi, urednikoma „Lavorator“, radi razžaljenja časti potom tiska, je bila preložena vsled delegiranja drugega sodnega dvora.

Vsake vrste tatvine. Včeraj so zaprli 26letnega mizarja Antona Kočevarja, bivačega v ulici Tesi št. 8. Kočevar je ogo-ljufal kmetico Antonijo Vatovčevico za 5 K.

— 23letnega dlnarja Emilija Skerlja, stanujočega v ulici Giuseppe Caprin št. 5, so zaprli, ker so našli pri njem 7 in pol kilogramov kave, ki jo je ukradel v han-gerju št. 1 A.

— Giuseppe Macolla, 46letnega dlnarja, stanujočega Riborgo št. 35, so si pa izposodili, ker je ukradel iz neke izložbe nekaj drobnarij, ki jih je na to prodal na krovu italijanskega parnika „Brindisi“.

Vlom pri nadvojvodi. Minolo noč so dosedaj še neznani zlikovci vili v vilo nadvojvode Ljudevita Salvatorja v Miljah. Skodo, ki so jo neznanci napravili, se še ne da dognati, ker biva nadvojvoda v svojem gradiču na balearskem otoku Majorki. Policija pa sedaj pridno zasleduje in polzveduje.

Slovensko gledališče.

V nedeljo ob 3:30 popoldne se ponovi Fallova opereta

„Dolarska princesa“.

Opozorjamo na predstavo te krasne operete zlasti okoličansko občinstvo.

Zvečer ob 8:15 se prizori dramatizacija po slavnem romanu grofa Tolstega „Vstajenje“.

Ta pretresljiva drama, v kateri se zrcali duh velikega aposetija iz Jasne Poljane, je zlasti primerna za ta dan.

V ponedeljek ob 3:30 popoldne se ponovi

„Vstajenje“.

ob ljudskih cenah.

Zvečer ob 8:15 pa bo premijera Offenbachove operete (buffo-opere)

„Lepa Helena“.

Glede te slavne klasične operete opozorjamo na današnji podlistek.

V torek ob 3:30 popoldne se ponovi burka z godbo in petjem

„Rezervistova svatba“.

Zvečer ob 8:15 pa se ponovi opereta

„Lepa Helena“.

Za abonement A velja nedeljska predstava, za abonente B, pa torkova.

Društvene vesti.

Trgovsko izobraževalno društvo prosi vse tiste, ki imajo izposojene knjige iz društvene knjižnice, da je nemudoma vrnejo.

Odbor CM podružnice za Kolonjo, je sklenil na svoji seji dne 9. marca prirediti zabaven večer svojim članom in prijateljem podružnice v prostorih Konsumnega društva v Kolonji dne 6. aprila t. l. Pričetek ob 4 popoldne. Ob zaključku seje je nabrala g. Franja Ukmar in to v proslavo njenega nodu K 7. Daroval podružnici gosp. Gasperini K 2 želeč čim prejšnje otvoritev šolskega vrta v Kolonji, katera je bila v tem oziru dosedaj od vseh popolnoma zane-marjena.

Prihodnja seja vršila se boče isto tam na belo nedeljo ob 3 popoldne. Odborniki in odbornice so naprošeni, da se iste zagotovo vdeležijo.

Kolesarsko društvo „Balkan“ opozarja svoje člane, da se vrši seja v sredo po praznikih namesto v torek. Naj se udeležijo polnoštevilno te važne seje. — Za dirko juniorjev se je čas vpisati do drugega 2. aprila. Zadnji dan je 2. aprila zvečer v kavarni „Minerva“; vpisnina je 3 K.

Nar. del. organizacija.

Pr. odbor Zveze jugoslovanskih lesnih delavcev sklicuje za danes v soboto, ob 7 zvečer shod v društvenih prostorih, ul. Sv. Frančiška 2.

Odbornike skupin NDO vabimo na važen sestanek, ki se bo vršil v ponedeljek ob 10 popoldne v društvenih prostorih, v ulici Sv. Frančiška št. 2. Ker so na dnevnem redu važni predmeti, pričakujemo obilne udeležbe.

Vesti iz Goriške.

Telovadno društvo „Sokol“ v Št. Andrežu priredi na velikonočni ponedeljek društveni ples v dvorani gosp. P. Lutmana, pri katerem sodeluje orkester c. k. pešpolka grofa Beck št. 47. iz Gorice. Prireditve bo trajala od 4 popoldne do polnoči. — Ker je čisti dobitek namenjen za nabavo telovadnega orodja, pričakujemo se velike udeležbe.

Veselica v prid obmejnemu šolstvu v Gorici. Marljivi podružnici družbe sv. C. in M., moška in ženska v Gorici, sta sklenili prirediti na dan 5. aprila t. l. veselico v prid obmejnemu šolstvu. Veselica se bo vršila v „Trgovskem domu“ in gotovo pri-

vabi tja obilo našega občinstva, ki pač ve ceniti prav potrebo slovenskega obmejnega šolstva.

Slovenski igralci iz Ljubljane pridejo drugi mesec v Gorico, kjer ostanejo, kakor navadno že par let sem, tri tedne ter bodo tri do štiri predstave na teden.

Goriško društvo tobačnih trafikantov naznanja, da bodo glasom naznanila od strani c. k. finančnega inšpektorata toba-karne, nahajajoče se v okrožju mesta, v smislu naliknega odloka c. k. finančnega ministerstva z dne 10. t. m. št. 14.481, samo na tretji velikonočni praznik, t. j. dne 26. t. m. odprte skozi osem ur, in sicer po-ljubno kedar, kar je odvisno od dotičnih lastnikov tobakaren.

Vodstvo gorolmenjenega društva je do-ločilo torej, da bodo tobakarne dne 25. t. m. odprte brez izjeme od 8 zjutraj do 4 popoldne.

Glede prvih dveh velikonočnih praz-nikov velja običajen urnik od 8 predpoldne do poldne.

Tukajšnja glavna zaloga tobaka bo odprta za izročanje tobaka drugi velikonočni praznik, v ponedeljek 24. t. m., od 8 zjutraj do poldne, da bo s tem vstreženo splošni želji trafikantov.

Kostanjevica na Krasu. V nedeljo 16. marca t. l. se je vršil ustanovni občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Kostanjevico in okolico v prostorih narodne gostilne g. Fr. Urdika hštev. 84. Po navdu-šenem pozdravu g. nadučitelja Antona Fakina je g. potov. učitelj družbe, gosp. Ante Beg, lepo in v poljubnih besedah razložil pomen in delovanje podružnic in glavne družbe sv. C. in M. Na to je sledilo vpiso-vanje. Na zborovanju je bil tudi 83. letni starček Jožef Urdih hštev. 84, ki je navdu-ševal zborovalce, da naj se jih toliko vpiše, da bo on kot sivolasi starček vpisan 50. (petdeseti.) In res, vpisalo se jih je 52 let-nikov in ta g. starček seveda petdeseti. Izrekamo mu na tem mestu srčno hvalo na tako lepem izgledu in dobrem delu v dobrobit naroda in mu želimo še krepkega zdravlja!

V odbor so bili izvoljeni: Predsednica g. Marica Fakin, naduč. sopr., podpr., J. Novak 67, tajnica g. Vinka Antonič, učite-ljica, nam. J. Frančeskin 66, blagajnik Anton Fakin, nadučitelj, namestnica Franica Urdih 84, odborniki: K. Trampuš, trgovec 142, Fr. Urdih 86, Fr. Trampuš 98, Natalija Furlan, učit. sopr. iz Temnice, namestnice teh in vesel. odbornice: Olga Frančeskin 66, Am. Urdih 84, Alb. Mozetič 149 in Ang. Trampuš 54, pregl. računov: Janko Furlan, učitelj iz Temnice in K. Tomažič 101, de-legata: Anton Fakin, naduč. in Fr. Ur-dih 84.

Ob tej priliki bodi še omenjeno, da bo zgorajmenovana podružnica imela prvo ne-deljo maja t. l. spomladno veselico z bogatim sporedom.

Toliko za sedaj v znanje bližnjim dru-štvom.

Bratje!

Naznanjamo Vam, da je zvezno predsedstvo proti odloku c. k. dežel-nega predsedništva, glasom katerega se nam naš zlet prepoveduje, vložilo pri-tožbo na c. k. ministrstvo za notranje stvari, tudi je zvezni podstarosta brat dr. Otokar Rybář že osebno inter-veniral pri ministrstvu.

Zletne predpriprave se vrše naprej! Na zdar! Predsedstvo

Slovenske sokolske zveze.

Bratskim društvom nazna-njamo, da je „Slovenska so-kolska Zveza“ poverila zalogo gramofonskih plošč k zletnim prostim vajam edinole bra-tu Milko Krapešu v Ljub-ljani. Originalne plošče, fabri-kat svetovnoznane tvrdke „Odeon“, sta-nejo skupaj K 9, s poštnino K 10. Plošče, ki so kar najbolj vsepele v vsa-kem oziru, toplo priporočamo. — Na zdar! Predsedstvo

Slovenske sokolske zveze.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega so-čutja povodom bridke smrti naše ljubljene hčerke, oziroma sestre

fine Kočevar

kakor tudi za podarjene vence, za tola-žilne obiske in obilno spremstvo k več-nemu počitku, izrekajo vsem najiskrenejšo zahvalo

ŽALUJOČI OSTALI.

Trst-Vrdela, 21. marca 1913.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 vin. besedo. Mastno tiskane besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 vin. Plača se takoj in sicer na predložitveni oddelku.

Moškati in refošk, slašek, maršalo prve vrste se toči po najnižji ceni. Buffet Ivan Suban, S. Sebastiano št. 6. 562

Gnjat praška in graška po najnižji ceni. Buffet Ivan Suban, S. Sebastiano št. 6. 563

Slikar in pleskar Fran Keber v Trstu, ulica dei Bacchi št. 19, se priporoča slavnemu občinstvu. 585

Tomajska mladina priredi velikonočni ponedeljek j a v n i ples. Svira lonjerska sokolska godba. 591

Soba se odda takoj za enega ali dva mladeniča. Greta Serbatolo 109. 604

Absolventinja trg. tečaja, zmožna sloven-skega in nemškega jezika želi mesto blagajničarke ali korespondentije. Pri-jazne ponudbe inseratnemu oddelku Edinosti pod št. 605. 606

Velikonočni ponedeljek prične klub Zvonimir s plesnimi vajami na Vrdeli v „Konsumnem društvu“ od 5—10 zvečer, ul. Scoglio. 618

Stare znamke išče Wehenn, urad-nik z Dunaja. Dobi se ga danes v soboto in jutri v nede-ljo od 12—1 hot. 1 „Metropol“, ulica Sv. Ni-kolaja. 620

Gospodarsko društvo na Kontovelju išče krčmarja. Nastop službe 1. maja. Kavcija 600 K. Pismene po-nudbe na odbor, pri katerem se izvedo natančnejši pogoji. 621

Proda se hiša ali tudi odda v najem v Bazo-vici. Naslov pove inseratni oddelk Edinosti. 623

72 v. liter stane čez ulico dobro teransko in istrsko vino. Poreška klet, Opčine, Andrej Daneu. 611

Iščem trgovino ali buffet za zmožno žensko proti kavciji. Najljubše se stanovanjem. Naslov pove inseratni oddelk Edinosti pod št. 619. 619

Javen ples bo v Mavhinjah na velikonočni ponedeljek. Kdor bi se rad zavrtel, naj pride. 622

Priporočljive tvrdke.

Riccardo Baldassi, Rojan, ulica Rojan št. 7, (poleg „Kon-sumnega društva“) priporoča svojo mesnico. 2661

Anton Novak, brivec v Trstu, Belvedere št. 57, se toplo priporoča cenj. slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. — SVOJI K SVOJIM! 2661

Josip Stofa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere št. 10. — Izvršuje vsakovrstna mizarška dela. 796

Fran Malis

diplomiran krojaški mojster

TRST, ulica Tor S. Plero 4.
Krojačnica in zaloga sukna.
Obleke po zmernih cenah.
Vzorna in solidna izvršitev.

400000

frankov z mesečnim vplačilom samo K 4 75 se zamore zadeti

dne 1. aprila t. l.

z renomirano turško državno srečko iz l. 1870. Varno naložen denar, zasigurani dobitki! Skupine srečk v različnih kombinacijah na mesečne broke od K 3— višje. Zahtevajte prospekte!

Češke industrijske banke glavno zastopstvo v Ljubljani.

Redka prilika za gostilničarje

Dne 27. marca t. l. ob 1 pop. se vrši dražba pri g. Ant. Slamiču, gostilničarju v Černičah, Primorsko, na kateri bo tudi v dobrem stanu se nahajajoč godbeni

AVTOMAT obstoječ iz glasovirja, 2 bobnov, činel in tubafonov z vložkom po 10 vin., cenjen 400 kron, prodan.

Lekarna Brelih v Sežani

Ribje olje I. vrste I steklenica K 1'20. 3 stekl. po pošti vse franko 4'50 K.

Obliž za kurja očesa 20 vinarjev. -- Neoporekljivo sredstvo. --

RADOSLAV PETRIČ

Trst, ulica Geppa št. 12, Telef. 1025.

Priporoča svoja zjamčeno pristna dalma-tinska vina in izvrstni istrski teran.

Asti in šumeči refošk in vermouth

lastnega in odlikovanega pridelka. Za pro-dajalce nizke in konkurenčne cene. POSTREŽBA NA DOM.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

Pahor :: TRST :: ulica Arcata 19.

Velika izbira čevljev za moške, ženske in otroke. — Sprejema naročila po meri ter tudi popravlja :: po jako nizkih in zmernih cenah.

Franc Štrancar

gostilničar v Trstu, ul. Giuliani 32 priporoča cenjenemu občinstvu svojo

GOSTILNO

v kateri toči pristno vipavsko domače vino lastnega pridelka, ter istrsko in druga vina. Domača kuhinja. Vse po zmernih cenah. Priporoča se cenjenemu občinstvu za obisk.

Vsi k trem rožam pri Sv. Jakobu!

Dne 24. t. m. od 3 popoldne do 2 popoldni

KONCERT

pri katerem sodeluje Prva tržaška slovenska godba pod vodstvom F. Majena. — Za obilno udeležbo se priporoča A. BEZEK, gostilničar, ki postreže z izvrstnim kozarcem domačega refoška.

ULICA Sv. MARKA 19.

ZA VELIKONOČ!

V slaščičarni

G. Ferluga

Trst, ul. Barriera vecchia 31

se prodajajo prvovrstne pince in „presnitz“, vse vrste slaščic in konfektur. Likerji in vino v steklenicah. Sprejema pecivo po naročbi. POSTREŽBA NA DOM.

Podpisani priporočam cenj. občinstvu svojo novo

GOSTILNO

„Ai Cacciatori“ TRST, — ulica Chiozza št. 5.

Toči se domače prvovrstno vino, črno in belo, kraški teran in istrsko. Pivo prve vrste. Kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili. — Za obilen obisk se priporoča Mihael Zobec, lastnik.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam cenj. odjemalcem in cenj. občinstvu, da sem namestil v svoji pekarni, nahajajoči se v Trstu, ulica Giuseppe Parini št. 12

električni stroj za izdelovanje kruha in slaščic

ki je edino sredstvo čistoče in zdravstva. Prodajajo se za velikonoč

pince in „presnitz“ prve vrste in vse vrste slaščic.

Vino in likerji v steklenicah. Spreje-majo se naročila za pecivo. Postrežba na dom.

Priporoča se

Josip Pahor.